

Будівництво підсумки 2017 року

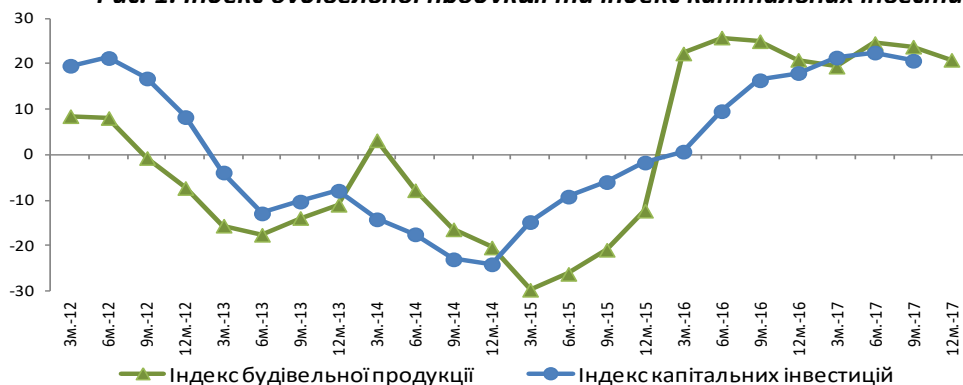
За попередніми даними 2017 року будівництво зросло на **20,9%** (у 2016р. – на 17,4%), залишаючись лідером другий рік поспіль за темпами розвитку серед основних видів економічної діяльності (ВЕД).

У будівництві 2017р. характеризувався прискоренням динаміки розвитку будівництва **інженерних споруд** (зростання на 26,3% порівняно з 14% у 2016р.), що свідчить про високу увагу в економіці з боку держави у сфері проведення реконструкції та ремонту транспортної і комунальної інфраструктури. В той же час, хоча у будівництві **нежитлових будівель** (зростання на 20,2% порівняно з 23,7% відповідно) та **житлових будівель** (на 11,7% порівняно з 17,8% відповідно) спостерігалися високі темпи зростання, проте їхній внесок у індекс будівельної продукції дещо зменшився.

Основними факторами високих темпів розвитку будівництва були збільшення фінансування будівельних робіт за рахунок державного й місцевих бюджетів, коштів міжнародних донорів, а також покращення фінансового стану підприємств та попит на нерухомість економ класу з боку домогосподарств.

У I кв. 2018р. розвиток **будівельної галузі** підтримуватиметься попитом на проведення ремонтів та модернізації виробництва, зокрема, за рахунок власних коштів підприємств, але через високу базу порівняння, буде меншим за темпи зростання у 2017р.

Рис. 1. Індекс будівельної продукції та індекс капітальних інвестицій (п/п), %

Джерело. ДСС

Табл. 1. Основні види будівництва, % р/р

	Грудень 2016р.	2016р.	Грудень 2017р.	2017р.	Внесок у 2017р. (у 2016р.), в.п.	Структура, 2016р.
Будівництво, в цілому	18,5	17,4	9,7	20,9	-	100
Будівлі	20,9	20,7	2,0	16,1	8,2 (10,5)	51,7
житлові	20,6	17,8	-0,2	11,7	2,8 (4,3)	24,4
нежитлові	21,0	23,7	3,2	20,2	5,4 (6,2)	27,3
Інженерні споруди	16,2	14,0	17,8	26,3	12,7 (6,9)	48,3

Джерело. ДСС, розрахунки Мінекономрозвитку

Позитивний внесок у динаміку будівельної діяльності мало:

будівництво інженерних споруд (у 2017р. (п/п) зростання на 26,3%) – внаслідок активного проведення будівельних та ремонтних робіт на об'єктах транспортної інфраструктури та комунальної власності за рахунок коштів державного і місцевого бюджетів;

Довідково. За даними ДФС у 2017р. в рамках експерименту зі спрямування частини бюджетних коштів від перевиконання митних надходжень на будівництво і ремонт доріг було направлено 12,3 млрд. грн. порівняно з 1,2 млрд. грн. у 2016р. ¹ (план у 2017р. - 12 млрд. грн.). За даними Укравтодор у 2017р. було реконструйовано та побудовано 2117 км. доріг порівняно з 816 км. доріг у 2016р.

Також, будівельні роботи здійснювалися з метою модернізації та ремонту виробничих потужностей в умовах покращення фінансового стану окремих промислових підприємств.

Довідково. За даними ДСС у 2017р. нове будівництво, реконструкція та технічне переоснащення становили 73,2% від загального обсягу виконаних будівельних робіт, капітальний і поточний ремонт – 17,1% та 9,7% відповідно.

¹ У 2016р. експеримент зі спрямування частини бюджетних коштів від перевиконання митних надходжень на будівництво і ремонт доріг було запроваджено у 4 областях (Волинській, Одеській, Львівській та Чернівецькій обл.). У 2017р. поширено на всі області України.

«у 2017р. (п/п) зростання будівництва було на 1-му місці серед основних ВЕД»

«у 2017р., найбільший внесок у зростання індексу будівельної продукції забезпечило будівництво інженерних споруд, в той час як у 2016р. – будівництво будівель»

«основними позитивними чинниками у будівництві було збільшення капітальних видатків бюджету та покращення фінансового стану підприємств економіки»

нежитлове будівництво (зростання на 20,2%) – за рахунок високої інвестиційної активності економічних агентів, зокрема, окремих підприємств сільськогосподарського виробництва та переробної промисловості.

Довідково. За даними ДСС за 9 міс. 2017р. (п/п) капітальні інвестиції у ВЕД «Сільське господарство, мисливство та надання пов'язаних із ними послуг» зросли на 36,7% (займає 15,8% від загального обсягу освоєних капітальних інвестицій), у ВЕД «Переробна промисловість» - на 27,8% (18,2% відповідно).

житлове будівництво (зростання на 11,7%) – за рахунок попиту на нерухомість економкласу на фоні відтоку валютних депозитів і застосування забудовниками різних програм лояльності (розстрочка, знижки та ін.) в умовах значної пропозиції новозбудованого житла за останні роки.

Довідково. За даними ДСС за 9 міс. 2017р. порівняно з 9 міс. 2016р. кількість прийнятих в експлуатацію квартир зросла на 29,2% та становила **рекордні 84,4 тис. шт. починаючи з січня-вересня 2012р.** За даними порталу 100realty.ua у грудні 2017р. у м. Києві продаж здійснювався у 197 житлових комплексах (у грудні 2016р. - у 156 житлових комплексах).

Основними позитивними чинниками були:

зростання капітальних видатків зведеного бюджету (у 2017р. (п/п) капітальні видатки зведеного бюджету номінально зросли на 36,2%, частка у структурі видатків зросла до 10,4% (порівняно з 8,7% у 2016р.), що, відповідно, позначилося на зростанні частки державного та місцевого бюджетів у структурі джерел фінансування капітальних інвестицій (за 9 міс. 2017р. (п/п) частка зросла до 8,7% порівняно з 5,9% за 9 міс. 2016р.);

попит з боку підприємств економіки через покращення їхнього фінансового стану (за 9 міс. 2017р. (п/п) прибутки підприємств номінально зросли на 36,6%, а збитки зменшилися на 30,6%), що позитивно вплинуло на інвестиційну активність окремих підприємств (за 9 міс. 2017р. (п/п) капітальні інвестиції в цілому по економіці зросли на 20,7%, частка освоєних капітальних інвестицій у житловому будівництві становила 12,8%, нежитловому будівництві – 12,9% та у інженерних спорудах – 17%);

розширення фінансових можливостей будівельних підприємств (за 9 міс. 2017р. (п/п) фінансовий результат до оподаткування підприємств ВЕД «Будівництво» зріс на 9,2%).

Основними негативними чинниками були:

збільшення рівня витратності будівельних робіт на фоні незначного зростання вартості житла (за 11 міс. 2017р. (п/п) ціни на будівельно-монтажні роботи зросли на 13,2% (9,1% за 11 міс. 2016р.), в той же час ціни на іншу неметалеву мінеральну продукцію зросли на 15,5% (у 2017р. (п/п) порівняно з «плюс» 12% у 2016 р.) та металургійне виробництво – на 35% (порівняно з «плюс» 20,1%). Водночас, ціни на житло на первинному ринку у 2017р. (п/п) зросли на 4,7%).

Регіональний розріз. У 2017р. позитивні результати індексу будівельної продукції отримали 21 регіон (20 регіонів - у 2016р.) та один регіон, як і у 2016р., показав нульові темпи розвитку (у 2017р. - Чернівецька обл. та у 2016р. - Дніпропетровська обл.). Найбільше зростання – у Кіровоградській обл. (у 1,53р.), Житомирській обл. (у 1,39р.) та Одеській обл. (у 1,38р.) за рахунок продовження проведення будівництва агропромислових, інженерних та комунальних об'єктів, а також будівництва житла (зокрема, у Житомирській, Херсонській та Одеській обл.). Найбільше скорочення - у Луганській обл. («мінус» 27%).

«внесок у індекс будівельної продукції у 2017р. Донецької обл. становив «плюс» 0,1 в.п, Луганської обл. - «мінус» 0,3 в.п. »

Табл. 2. Регіональний розріз, % п/п

	Найбільші темпи зростання				Найменші темпи зростання / падіння		
	2017р.	внесок, в. п.	частка у структурі 2016р.		2017р.	внесок, в. п.	частка у структурі 2016р.
Кіровоградська	53,4	0,6	1,2	Луганська	-27,0	-0,3	1,1
Житомирська	38,9	0,4	1,1	Сумська	-4,1	-0,1	1,8
Одеська	38,4	3,6	9,0	Волинська	-1,6	-0,03	2,2
м. Київ	30,1	7,3	22,8	Чернівецька	0,0	0,0	1,7
Херсонська	29,5	2,5	8,5	Черкаська	0,4	0,01	1,7

Джерело. ДСС, розрахунки Мінекономрозвитку

Примітка. Обрахунок обсягів будівельної продукції у регіональному розрізі відбувається за місцем реєстрації підприємств, а не за територією фактичного здійснення будівництва.

Очікування. У I кв. 2018р. динаміка будівельної діяльності формуватиметься попитом на проведення будівництва інженерних споруд та нежитлових будівель в умовах інвестиційної активності підприємств з метою проведення ремонтів, реконструкції та технічного переоснащення за рахунок власних коштів підприємств.

Ризики. Ескалація військового конфлікту, звуження попиту з боку підприємств реального сектору економіки через погіршення їхніх фінансових можливостей внаслідок стриманішої динаміки цін на зовнішніх ринках, загострення проблем у банківській системі.

«у будівництві продовжуватимуть спостерігатися найвищі темпи зростання серед усіх ВЕД»